

Rugalmasság, gyorsaság

A Szegedi Ruházati Szövetkezetről

Szeged ipari üzemének sorában ma már emlegetik a Kemes utcában „megbúvó” ruházati szövetkezetet. Korszerű üzemépületüket az új lakótelepen építették föl, ezzel is oldván valamelyest az ottani egysíkúságot. Ok mentek a munkaerőhöz, nem pedig fordítva, s kitűnő munkaalkalmat biztosítottak a környékbeli lányoknak, asszonyoknak. Nem hagyták figyelmen kívül a gyermekek anyák legégetőbb gondjait sem, mivel az üzemmel egy időben nyitották meg azt az óvodát, ahol száz kisgyerekeknek biztosítanak elhelyezést. Gyermekeinkéért nyújt kisegítő a területet is, hiszen a 100 helyből negyvenet másutt dolgozók gyerekeinek adnak.

Beszélgünk az elnökkel, Bors Győzővel arról, miként tudtak ily elismerésre méltó fejlesztést megvalósítani. A gazdasági vezető elhárítja magától azokat a „dicső jelzőket”, melyek megilletnék. Hivatkozik munkatársaira, a társszövetkezetekre, valamint a szegedi tanács tisztviselőire, a pártszervezetekre, ahonnan támogatást, biztatást, s nem utolsósorban anyagi segítséget is kaptak. **Kisüzem? Nagyüzem? Középzem? Hova lehetne besorolni a Szegedi Ruházati Szövetkezetet?** A közgazdászok véleménye is megoszlik a minősítésben. A termelési értéket, vagy a létszámot, esetleg a specialitást tekintjük-e mérvadónak? Is, is. A szegedi szövetkezet talán a középzemek sorába tartozik. Évente 250-300 millió forint értékű konfekciós terméket készítenek, s közben ötszáz embernek biztosítanak megélhetést. Legyen középzem.

A mai nemzetközi gazdasági viszonyok hatására újra favorizálják a kis- és középzemeket. Azok rugalmasabbak, mint a mammutvállalatok. A francia kormányzat például máris előnyt ad a kisüzemeknek, a korábbi 500 ezer frankos fejlesztési hitel összegét 2 millióra emelték föl, s a kamatterhek is mérséklődtek. Az új szocialista kormányzat ettől a támogatástól azt is reméli, hogy újabb munkaalkalmakat teremtenek, csökkenhet a munkanélküliek száma, s a dollár bármennyire is „tapossa” a nyugat-európai cégeket, talán bekövetkezik egy kicsiny prosperitás. Ezek a világpiacon hatások a mi határainknál sem állnak meg, „begyűrűznek” vállalataink életébe. A Szegedi Ruházati Szövetkezet jól ítélte meg saját helyzetét, bel- és külső kondícióit. Talpon akarnak maradni, sőt javítani hatékonyaságukon, s egyben javítani a nemzetgazdaság mérlegén is.

Profiljuk hármas tagozódású: textilkonfekciót, szőrme- és bőrárut, valamint a szőrmésbőr kikészítését végzik. Lassú léptekkel alakítják ki környezetüket is, hiszen a hajdan volt — sőt még néhány tekintetben ma is — szétszórt műhelyeket átadják a múltnak. Az idejébe esztendő vége felé mindent összehoznak a Kemes utcába. Hamarosan befejeződik egy háromszintes épület beruházása. A földszinti térségben 280 négyzetméter alapterületen üzletet nyitnak a Centrum Áruház Vállalattal közösen. Saját termékeiket — amelyeket a tőkés országok kereskedői is szívesen megvásárolnak —, s néhány társszövetkezet áruját kínálják majd a szegedi embereknek.

Mit is gyártanak a Kemes utcai üzemből? Divatruhák,

zati cikkeket, átmeneti kabátokat, dzsekiket, sportruházatot; sfilóknak termékszétjáróknak, motorosoknak. Fényes anyagokból divatruhákat, esőkabátokat. Azt mondta az elnök, hogy termékeik nem tömegcikk. **Vajon mit értünk ezen?** A válasz igen elgondolkodtató, s mindenben megfelel mai követelményeinknek, a piaci viszonyoknak.

— A vevő szava parancs — mondta az elnök. — Ha valamely kereskedő 20 darabot, vagy száz darabot kér egy fazonból, akkor annyit varrunk számára. Az NSZK-beli Qwelle Áruház Vállalat üzletei behálózák egész Európát, igényesek, de a mi termékeink ott is találhatók. Ezenkívül visszatérő vevőink között említhetjük svájci, francia, osztrák és svéd üzletembereket is.

— **Valamit mondana exportjukról, az értékekről?** — Évente gyarapodik a tőkés piacokon eladott termékeink mennyisége. Ha tekintetbe vesszük, hogy milyen nehéz manapság eladni, akkor akár elégedettek is lehetnénk. Tavaly már 24 millió forintot forgalmaztunk a kapitalista országokban, ebben az évben garantált a 30 millió forgalom.

— **Milyen a hasznosság?** Tudjuk, hogy a dollár fölértékelése, a kamatlábak emelése devalválta a nyugati országok valutáját. Különösen a franciák jártak rosszul. Mennyire érintette ez a szegedi szövetkezetet? — Veszteségeket okozott a valuta átértékelése. Ezeket valamilyen módon meg kell szüntetnünk. Javítani kell hatékonyságunkat, növelni a minőségét, és ehhez hasonló módszerekkel ki kell védenünk a pénzromlást. Nagyon nehéz eladni, például az egyik tőkés vevő kért 1600 darab kabátot, de azt is kikötötte, hogy ilyen és olyan méretből fazonból csak negyvenet, a másikból hatvanat, a harmadikból nyolc-

vanat készítsünk. El kellett fogadni a kikötéseit, de még így sem tudtuk áremelést kicsikarni. Egy példával illusztrálhatom: 5 százalékkal javítottuk eladási árainkat, de közben idehaza tíz százalékkal növekedtek kiadásaink.

— **Beruházásra, gépcserékre van-e lehetőségük?**

— Csak korlátozottan. Pedig elmondhatjuk mi, gazdasági vezetők is azt, amit Montecucoli emlegetett a háborúval kapcsolatban, csak átköltve így hangzik: gépet, gépet, gépet — persze a legkorszerűbbet, akkor lehet talpon maradásról szó.

— **Van-e erre lehetősége a Szegedi Ruházati Szövetkezetről?**

— Szerényen igen. Csak speciálgépeket vásárolunk, olyan berendezéseket, amelyek lehetővé teszik, hogy tíz ember helyett három végezze el a feladatokat. Az idén már a befejező gépsorunkra vásároltunk berendezéseket, vasalókat, egy bécsi cég közreműködésével beszereztünk 3 millióért gépeket, megvettük a Mayer-cég ismert front-fixszir gépét, a Dürkopp lyukazógépet és „gőzbabákat” is vásároltunk.

Tehát van előrelépés, technikai fejlesztés, amely előbb vagy utóbb, de érezhetően majd hatását a cég életében. Végül említést érdemel a szegedi szövetkezetnek az az iparfejlesztési politikája is, hogy a szomszédos Mórahalom község 100 lakójának biztosít munkaalkalmat a falu határában lévő szőrmésbőr-kikészítő üzemében. Ott is fejlesztene: a hőközpontot építik ki, megoldják a szennyvíz-elvezetést és korszerűsítik a megmunkáló gépeket.

Kis cég? Középső cég? Inkább ez utóbbiak közé sorolható a Szegedi Ruházati Szövetkezet, de éppen ők azok, kik rugalmasan, gyorsan mozdulnak a piaci rezdülésekhez igazodva.

Gazdag István

Kapunyitás előtt a BNV

Két hét múlva nyitja meg kaput a Kőbányai vásárvárosban a fogvasztási cikkek nemzetközi seregszemléje. Az Őszi Budapesti Nemzetközi Vásár iránt a korábbi éveknél is nagyobb az érdeklődés. Ezt igazolja, hogy több mint 43 ezer négyzetméternyi kiállítási területen 42 ország és Hong Kong kiállítói készülnek már javában a legújabb fogvasztási cikkek bemutatására.

A Böcsi Sörgyárban egy-egy nyári napon 9 ezer hektoliter sört állítanak elő. Főleg Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcsot és Hajdú megyét látják el innen sörrel. A képen: töltik a söröshordókat

Csillanó jel

Csak egy pillanatra látam; a fiú elfordult hirtelen, végtére is már felnőtt embernek tudta magát, s szégyellte, hogy az elrontott munkadarab miatt — még ha méregből is — a szemébe könny szökik. Mestere, az idős szaki, akivel beszélgettem, szintén láthatta ezt a csillanást, mert nem hordta le a gyereket, hanem biztatóan és sután vállon veregette, s nekem az volt az érzésem, hogy legszívesebben megölelné.

Sokféle érzés munkál bennünk, emberekből, amelyekről ritkán beszélünk. Könnyet válthat ki belőlünk a harag, a részvét, a keserűség, és örömmünkben is könnyezhetünk. Érzékenységünk egyre nő, s emberi szükségleteink gyarapodásával mind több érzelmi szál köt bennünket környezetünkhöz, s lesz ez a környezet egyre tágasabb.

Ugy gyűlik bennünk az emóció, ahogy éveink múltával szorongásunk is halmozódik a percnyi lét miatt.

Egy könnycsepp csillan az imént a fiatal munkás szemében. Ő szégyellte, én meg — ember mivoltunka ritkán felfénylő jelének — jobban örültem, mint a kincskereső, ha gyémántra bukkan.

Miért szégyelljük érzelmeinket?

Miért restellkedünk magunkat megmutatni, s ami rosszabb: miért véljük úgy sokan, hogy akkor élnek okosan, ha érzékenységük felületét a lehető legkisebbre szűkítik? Miért igyekeznek néhányan érzékenységük köréből kirekeszteni a részvétet, a szegényt, a megrendülést, a felindulást, mindent, ami ésszerűnek vélt életvite-

lűkhöz feleslegesnek tartanak?

A munka közben hibázó fiút mesterének talán meg kellett volna rónia, ám ő is látta az önmagára haragvó gyermek szemében a könnyet, s bölcs intelem helyett meghatódott, szinte a fiúval együtt szenvedett. Tény: az érzékeny ember sebezhetőbb.

A belső páncél, a látás szöveg tudatos közöny talán valóban megvéd a szenvedéstől. Talán valóban egyszerűbbnek, könnyebbnek tűnik az élet e lelki páncél viselőinek, felelősségtudatuk terhe minímális; nem él különül náluk a hal a vízben.

Az ám: a hal! Lehetséges, hogy akadjon ember, aki valóban olyan gondtalanul akarna élni, mint a hal? A halnak valóban nincsenek érzelmei, szükségletei táplálkozásra és ivásra korlátozódnak, s a biológiai szükségletek egyeduralma alól nem képes megszabadulni, igaz, nem is akar, és nem is szenved emiatt.

Am az ésszerű érzéketlenség veszélyesebb a hal közönyénél. Ez a védekezés nem egyszerűen passzivitás; nem is olyan túl régen fasiszta egyenruhába bujtatott gyilkosok e racionális szenttelenség birtokában fényképeztek szakszerűen felakasztott áldozataikat.

Esetlenül, sután veregette meg a szegyenkező fiú vállát mestere az imént...

A célkitűző, célmegvalósító munka tette képessé az embert, hogy állati közönyétől megszabaduljon, hogy szenvedjen, hogy szenvedését érző szenvedélyes lény legyen, s hogy a világra fogékonyan, egyetemesen reagáljon.

Am a munka, az emberi érzékenység megeremtetője

gátat is emelt a képességnek, amikor az ember a termelésben eltűnni érezte önmagát, amikor munkaerejét eladni kényszerült, s a számára közömbös célú termelés eleven tartozéka lett.

Vajon lerombolható-e ez a gát, megszüntethető-e a közöny történelmi, társadalmi fundamentuma a mi termelési viszonyaink között, amikor még mindig árut termel a munkás, és jól tudjuk, hogy a modern ipar terméke a szocializmus építése során is annál tökéletesebb, minél inkább nélkülözi készítőjének megkülönböztető kézzeljegyet...

Az a hibázó fiú az imént azért szenvedett, mert elrontott egy munkadarabot...

A szocializmus építésének, társadalmi rendszerünk fejlődésének feltétele, hogy mind fokozottabb mértékben legyen képes megteremteni a személyiség kibontakozásának feltételeit. A személyiség kibontakozását semmi sem segíti jobban, mint amikor az ember a közös eredményekben megvalósulni látja a saját célját. Mert ha már nem pusztán a fizetésért, hanem a közös munka eredményéért, annak örömeért is dolgozunk, ez feltételezi kapcsolataink teljesebbé válását, s annak tudatát, hogy kötelezettségeink nem csonkítják meg, hanem gazdagítják érzelmeinket.

Történelmileg kialakuló képességünk, hogy magunkénak érezzük azt is, ami nem a sajátunk, hogy mindenhez, ami emberi, közünk van: a miénk. Nemcsak a tárgyak, hanem az erő, a tudás, a haladás.

Az a könnycsepp is. A. G.

A mentőszolgálat nagy szerepe Tanácskozás, 50 előadás

A Magyar Mentésügyi Tudományos Társaság I. vándorgyűlése csütörtökön, tegnap kezdődött. Veszprémben, a kétnapos tanácskozáson két szekcióban elhangzó mintegy félszáz előadás alapján megvitatják az eszmé-

letlen, illetve az életveszélybe került betegek ellátásának tapasztalatait s foglalkoznak a mentésügy szerepével az egészségügyi szolgálat összehangolt tevékenységében is.

A tanácskozás mintegy 300 résztvevője előtt elhangzott bevezető előadásában dr. Medve László egészségügyi államtitkár a többi között hangzott, hogy ez a korábban méltánytalanul viszonylag háttérbe szorult orvosi, egészségügyi hivatás az utóbbi időben növekvő erkölcsi és anyagi megbecsülésben részesül. Ennek jele a most első vándorgyűlést tartó Magyar Mentésügyi Tudományos Társaság létrehozása is.

Vízügyi tárgyalások

Jegyzőkönyv aláírásával csütörtökön befejeződtek Budapestben a magyar—finn vízügyi tárgyalások. A megbeszéléseket Kovács Antal államtitkár, az OVH elnöke és Simo Jäätinen, a Finn Országos Vízügyi Főigazgatóság elnökgazdája vezette. Áttekintették a két ország vízügyi kapcsolatait, és aláírták az 1981—82. évi vízügyi műszaki-tudományos együttműködési munkatervét.

A két ország között 1979-ben kezdődött meg a rendszeres vízügyi műszaki-tudományos együttműködés, a kapcsolatok azonban régebbiek.

Faluégi Lajos miniszterelnök-helyettes fogadta Simo Jäätinen elnökgazdát. A finn küldöttség csütörtökön elutazott hazánkba.

A finn ifjúsági delegáció látogatásai

Tegnap délelőtt a szegedi olajipari KISZ-bizottság vendégei voltak a finn ifjúsági delegáció tagjai: a helyszínen megnézték a kutatóüzemet és a termelést. Ebéd után Vásárhelyre, a HÓDIKÓT-be látogattak, ahol Villányi László vezérigazgató-helyettes bemutatta a gyártást és rövid tájékoztatót adott munkájukról, ezután divatbemutatót vettek részt a vendégek, így ismerkedve a gyár legújabb termékeivel. Pia-Maria Niskala, Turku

város ifjúsági delegációjának vezetője elmondta, hogy az eddigi magyarországi tartózkodásuk csodálatos volt, dicsérte a kifogástalan vendégszeretetet. Külön kiemelte, hogy a HÓDIKÓT meglátogatásának személy szerint is nagyon örül, mert textiltervezői szemmel úgy látja, hogy a textilipar és a divatirányzatok hasonlóságok az otthonihoz.

A delegáció a késő délutáni órákban visszatért Szegedre.